

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
2. OKT.
1991

Letnik XLV.
Štev. 42 (2624)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
din. 20

P. b. b.

**Prijave za
Vestnikov
hit '91 so
še možne do
9. oktobra!**

(Več na 7. strani)

Parlament v Budimpešti

Osrednji koncert SPZ

Kot pomemben dosežek slovenskega koroškega glasbeno-amaterskega delovanja je bil ocenjen osrednji koncert, ki ga je priredila Slovenska prosvetna zveza ob letošnji 400-letnici smrti J. P. Gallusa ter ob 200-letnici smrti W. A. Mozarta preteklo soboto v Domu glasbe v Celovcu. Člani Mešanega pevskega zbora „Danica“ iz Šentprimža (slika) so na koncertu predvajali Mozartovo Mašo ob kronanju (Kronungsmesse).

Etnografska razstava SPZ v Mestni hiši v Celovcu

V torek, 15. oktobra ob 19. uri bo v Mali galeriji Mestne hiše v Celovcu odprta Etnografska razstava Slovenske prosvetne zveze. Razstavljene bodo muzealije, ki so jih uporabljali naši predniki pri kuhi, opremljanju hiše, vinogradništvu, obrti, noši in lovu.

Slovenija bo 8. oktobra uveljavila samostojnost!

Prihodnji torek, 8. oktobra, bo Slovenija – drugič v tem letu – krenila na pot samostojnosti in neodvisnosti. 7. oktobra ob polnoči namreč poteče veljavnost brionske listine, ki je obvezala Slovenijo, da do tega dne ne sme uresničevati sklepov slovenske skupščine v zvezi s sprejeto samostojnostjo in neodvisnostjo.

Izhodišna pozicija se bo tokrat bistveno razlikovala od tiste 25. junija letos, saj na

ozemlju Slovenije skorajda ne bo več jugoslovanske vojske, ki bi ponovno in resno ogrožala odločitev državljanov Slovenije z dne 23. decembra 1990, da gre Slovenija svojo samostojno pot. Pesimisti pa kljub odhodu JA pričakujejo poskuse motenja uveljavitve samostojnosti s strani armade, brez dvoma pa bo na to bistveno vplival tudi nadaljnji razplet dogodkov na Hrvaškem.

Najnujnejše in potrebne

ukrepe za uveljavljanje popolne samostojnosti in neodvisnosti – predvsem na gospodarskem in monetarnem področju – bo že danes sklenila slovenska skupščina na skupni seji vseh treh zborov. V ponedeljek je predsedstvo Slovenije ob udeležbi predsednika Skupščine dr. Franceta Bučarja in predsednika vlade Lojzeta Peterleta že sprejelo izjavo, da bo po 7. oktobru nadaljevalo z osamosvojitvijo Slovenije, v haaški

mirovni konferenci pa bo Slovenija nadalje sodelovala kot neodvisna država.

Medtem pa so se razmere na Hrvaškem spet nevarno zaostrele.

V ponedeljek je do srbsko-hrvaške meje prispela kolona 400 vojaških vozil (tankov, oklepnikov in kamionov s približno 6000 vojaki) v pomoč doslej neuspešni in razpadajoči t.i. jugoslovanski vojski na Hrvaškem. Včeraj zjutraj se je že začela nova ofenziva

Volitve v kmetijsko zbornico 1. decembra!

Zdaj je dokončno odločeno: volitve v kmetijsko zbornico za Koroško bodo 1. decembra letos. To je pretekli teden na svoji seji sklenil kolegij koroške deželne vlade. Odločilen dan za sestavo volilnega seznama je bil 27. september.

Volitve bodo še letos, ker ljudska stranka ni vložila preziva proti zakonu, ki sta ga konec avgusta v koroškem deželnem zboru izglasovali socialdemokratska in svobodnjaška stranka.

Dvojezični napisi: spet pred ustavno sodišče?

Ustavno sodišče naj se ukvarja s spornim vprašanjem dvojezičnih napisov za južno Koroško. Odločitve vrhovnega sodišča so v pravni državi nesporne in zato jih je tudi mogoče – brez političnih konfliktov – uresničiti. Dokaz za to je primer javne dvojezične osnovne šole v Celovcu. To je v ponedeljek v izjavi za tisk sporočil tajnik ZSO dr. Marjan Šturm.

Opozoril je tudi na to, da ta čas čaka na obravnavo pred ustavnim sodiščem pritožba v zvezi s 4. razredom ljudske šole. Nanaša se na nepravilno okoliščino, da v 4. razredu kljub ustavno zagotovljenemu osnovnemu pouku v slovenščini obstajajo le slovenske jezikovne ure.

Posadka letala Adria Airways na celovškem letališču

Celovec nadomešča letališče Brnik

Vojne razmere na Hrvaškem so imele za posledico, da je zračni prostor nad Hrvaško in Slovenijo za civilne polete zaprt. Slovenska agencija Adria Airways (AA) se je zato morala umakniti na celovško letališče. Od tod njena letala zdaj redno letijo v Beograd, Sarajevo, Skopje, Frankfurt, London in Zürich.

Kot nam sporoča tehnično vodstvo celovškega letališča, se je s tem povečalo število pristankov na letališču glavnega mesta za 12 do 13 na dan. Sprva se je celovškega letališča posluževala tudi Croatia Airways, a zdaj pristaja in vzletava v Gradcu, saj je v Celovcu ob določenih časih prihajalo že do preobremenitev. Med Ljubljano in

Celovcem AA vzdržuje avtobusni transfer.

Za celovško letališče so neugodnosti za zračni promet na Brniku dokaj donosne. Število potnikov, ki znaša v povprečju 23.000 do 25.000 oseb na mesec, se je v septembru skorajda podvojilo. AA je morala medtem povišati cene za nekatere polete, saj je zaradi prisilne preselitve na celovško letališče in zaradi izrednih razmer v ostalih delih države soočena z bistveno višjimi stroški. Tehnični vodja celovškega letališča pa je v pogovoru za SV dejal, da bi tesnejša kooperacija tudi v bodoče bila v interesu letališča. O tem bi morale odločiti kajpada pristojni vladi in agencija za nadzor zračnega prometa.

Kučan: „Gospodarsko sodelovanje pogoj za preživetje Slovenije!“

„Mednarodno priznanje je cilj, ki ga hočemo čimprej doseči, sodelovanje na gospodarskem področju pa je pogoj, da Slovenija kot samostojna država lahko preživi!“ je dejal predsednik predsedstva Republike Slovenije po pogovorih z avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Franzem Vranitzkim in predsednikom avstrijskega parlamenta dr. Heinzem Fischerjem pretekli teden na Dunaju.

Razgovor Kučana z obema visokima političnima predstavnikoma Avstrije je zadeval zelo konkretna vprašanja glede stikov in sodelovanja med obema državama po izteku brionskega moratorija 7. oktobra letos.

Predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan med razgovorom z avstrijskim zveznim kanclerjem dr. Franzem Vranitzkim

Vranitzky je najvišjemu predstavniku Slovenije zagotovil, da bo Avstrija po 7. oktobru omogočila nadaljnji normalen potek gospodarskih in ostalih odnosov med Avstrijo in Slovenijo. Domenteno je tudi bilo, da bo Slovenija po izteku moratorija dostavila avstrijski vladi spisak osamosvojitvenih ukrepov in da bo tozadevno prišlo tudi do slovensko-avstrijskih strokovnih srečanj o finančnih, monetarnih in drugih zelo konkretnih vprašanjih.

Kučan je med svojim obiskom v Avstriji napovedal, da bo Slovenija po izteku brionskega moratorija dobila tudi svoj denar.

HEUTE IM Die Seite für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI VESTNIK

Zentralverband zur Ortstafelfrage

Zur Frage der zweisprachigen Ortstafeln in Südkärnten wird der Zentralverband slowenischer Organisationen erneut den Verfassungsgerichtshof anrufen, erklärte der Sekretär des Zentralverbandes slowenischer Organisationen Dr. Marjan Sturm. Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes sind von einem Rechtsstaat unumstritten und daher, wie das Beispiel der zweisprachigen öf-

fentlichen Volksschule in Klagenfurt zeigt, auch politisch konfliktfrei umzusetzen.

Sturm erinnerte daran, daß beim Verfassungsgerichtshof derzeit ein Verfahren bezüglich 4. Klasse Volksschule läuft (der zweisprachige Unterricht bezieht sich derzeit nur auf die ersten drei Klassen) und im Herbst mit einer Entscheidung zu rechnen ist.

2. „Begegnung im Oktober“ in Völkermarkt/Velikovec

Mit der Vernissage „Der Tag danach“, Reaktionen auf die Volksabstimmung am 10. Oktober 1920 in Kärnten, dokumentiert mit in- und ausländischen Presseberichten, sowie mit der Präsentation des Verlages Wieser, Klagenfurt/Celovec und einer zweisprachigen Lesung wurde gestern in Völkermarkt/Velikovec die zweisprachige Veranstaltungsreihe „Begegnung im Oktober/Srečanje v oktobru“ eröffnet. Die Veranstaltungsreihe, an der alle Jugendorganisationen des Bezirkes Völkermarkt mit dem Ziel mitarbeiten, der Bevölkerung im „belasteten“ Monat Oktober ein zusätzliches kulturelles Angebot zu präsentieren, wurde im Vorjahr aus der Taufe gehoben.

Höhepunkte der Veranstaltungsreihe, die sich über zwei Wochen erstreckt, sind die Präsentation des modernen Heimatstückes „Still ist das Land“ mit anschließender Diskussion (3. Oktober,

20 Uhr, Neue Burg), die Präsentation des Filmes „Tevžej“, der das Leben eines Sonderlings in Südkärnten zum Inhalt hat (11. Oktober, 20 Uhr, Atelier der Firma Eulenspiegel, Hans Wiegele-Straße 5), sowie die abschließende Podiumsdiskussion zum Thema „Nationalitäten für Europa tabu?“

„IKARUS“ lädt zur Premiere

Das Tanztheater „IKARUS“ lädt zur Premiere der Vorstellung „Die Epilepsie der Empfindsamkeit“ am kommenden Donnerstag, dem 3. Oktober, 20 Uhr, im slowenischen Jugendheim/Mladinski dom in Klagenfurt/Celovec, Mikschallee 4. Als Grundlage für die Aufführung diente in erster Linie der Roman von Florjan Lipuš „Der Zögling Tjaž“. Die Vorstellung kann als Versuch einer tänzerischen Darstellung eines modernen Romans angesehen werden.

Auszeichnung für Janko Messner

Dem Kärntner-slowenischen Schriftsteller Prof. Janko Messner wurde von Bundesminister Dr. Rudolf Scholten eine hohe Auszeichnung zuerkannt. Messner erhält für seine „außerordentlichen Verdienste für die österreichische Literatur“ eine einmalige Prämie in Höhe von 100.000 Schilling. Bundesminister Scholten wird die Auszeichnung Prof. Janko Messner am kommenden Freitag im Rahmen eines kleinen Festaktes in Graz persönlich übergeben. Die Redaktion des Slovenski vestnik gratuliert herzlichst.

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA INFORMIRANJE

Spoštovani gospod IVAN LUKAN, Slovenski vestnik

Neuspel poskus, da bi z grobo vojaško agresijo zlomili Slovenijo in preprečili njena prizadevanja za vstop v družbo demokratičnih, samostojnih in suverenih držav, počasi postaja preteklost. Ostajajo pa besedna in slikovna pričevanja o enem od zgodovinsko najpomembnejših obdobjev v življenju slovenskega naroda - kot trajen in živ spomin, pa tudi kot temelj, na katerem gradimo svojo prihodnost.

Teh pričevanj ne bi bilo brez pogumnega, požrtvovalnega in profesionalnega dela vseh, ki delajo v javnih medijih. Časopisni, radijski in televizijski novinarji, fotoreporterji, snemalci in televizijski novinarji, fotoreporterji, snemalci, tiskarji in delavci v oddajniškem sistemu RTV ter vsi drugi ste opravili v tem času izjemno delo. Omogočili ste, da smo bili vsi, doma in po svetu, hitro, objektivno in celovito seznanjeni z dogajanjem v Sloveniji. Vsi, ki delate v slovenskih medijih, ste v dneh vojne znova dokazali svojo izredno pomembno vlogo in obenem pokazali, da ste kos zahtevam, izzivom in težavam, ki jih je prinesel čas.

V imenu Ministrstva za informiranje se vsem iskreno zahvaljujem. Prepričan sem, da boste v medijih z enako zavzetostjo in požrtvovalnostjo delali tudi v prihodnjih mesecih, ko nas čaka še veliko dela pri dokončni uveljavitvi naše trdno izražene volje, da bo Slovenija resnično zaživela v polni uveljavitvi svoje samostojnosti in suverenosti.

minister
Jelko Kacin

Ljubljana, 17. september 1991

Ambrozy: za ostrejšo razpravo z FPÖ

„Odgovorili bomo na izziv, pripravljeni smo na ostrejšo razpravo z FPÖ,“ je dejal pretekli teden na tiskovni konferenci namestnik deželnega glavarja in šef koroških socialistov Peter Ambrozy. Kot povod za to je navedel Haiderjevo napoved „boja proti socializmu“ ter njegovo enačenje demokratične tradicije avstrijske socialdemokracije s propadlim real-socializmom. Naduto napihovanje Haiderjevih svobodnjakov in razne njihove provokacije (npr. so pred nedavnim na Steina-cherjevi proslavi na Obirju načrtno izžvižgali druge

volilcev ne reprezentira več večine prebivalstva. Za predčasne volitve na Koroškem se bodo socialisti zavzeli samo v primeru, če bi delo sedanje vlade bilo onemogočeno. Toda takšne situacije zaenkrat ni, je dejal Ambrozy.

Na očitek EL o dvojni morali koroških SPÖ pa je Ambrozy obžaloval nepri- merni verbalno-agresivni stil napada, sicer pa je še enkrat potrdil osnovno držo stranke, o kateri je prepričan, da je pravilna. Avstrija naj prizna Slovenijo in Hrvaško samo v dogovoru z drugimi državami, saj bi se sicer podala v (mednarodno) izolacijo in bi bili morda ogroženi celo posamezni državljani. Predsednik SPÖ je dejal, da Avstrija v trenutni situaciji Slo- vensem in Hrvatom lahko bolj pomaga tako, da se na mednarodni ravni zavzema za konec vojne.

Ženske za mir v Sloveniji in na Hrvaškem

Pod geslom „Ženske in matere za mir v naši sosednji deželi“ pozivajo socialdemokratske ženske na nadstrankarsko mirovno prireditve v petek, 4. oktobra 1991, ob 17. uri v Evropski hiši v Celovcu.

Govori bodo v slovensčini, hrvaščini in nemščini, glasbeni del prireditve pa bo oblikovala Barbara Stromberger. Pred Evropsko hišo pa bodo postavili napih-njen plastični tank, kateremu bodo na koncu prireditve izpu- stili zrak.

Ženske in matere in tudi vsi ostali, ki se zav- zemajo za mir in so proti vsem oblikam nasilja, so pristočno vabljeni. Ude- ležite se v čim večjem številu!

VESTI

Erhard Busek,

avstrijski vicekancler in minister za znanost, je pre- tekli teden na tiskovni konferenci v Celovcu opo- zoril na nujnost internacio- nalizacije jugoslovanske krize, sicer Evropi grozi požar. Vprašanje prizna- nja Hrvaške in Slovenije je bilo najbolj aktualno pred mesecem, zdaj bo odlo- čilo zadržanje OZN in eventualno odpošiljanje mirovnih čet.

Busek je mnenja, da koalicijska SPÖ-ÖVP zaen- krat ni ogrožena, vendar bo vse odvisno od dejanske uresničitve vseh točk koa- licijskega sporazuma: rok je jesen 1992.

Christof Zernatto

je bil pretekli teden na uradnem informacijskem obisku na Hrvaškem. Nje- gov vtis: škoda je ogromna in nepopravljiva, Avstrija je preslabo in prepozno ukrepala.

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze

V Domu glasbe – visok nivo slovenske amaterske glasbene poustvarjalnosti

Velika dvorana Doma glasbe v Celovcu je bila v soboto, 28. septembra, dobro zasedena s poslušalci iz vseh delov Koroške. Ni manjkalo prominentnih gostov, ni pa manjkalo tudi članov številnih slovenskih kulturnih društev in tudi veliko mladine je bilo med njimi. Prišli so na svoj osrednji glasbeni večer poslušat svoje rojake, prizadevne pevce mešanega zbora „Danica“ iz Šentprimoža, in tudi izkušene profesionalce, člane orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane in člane slavnega Slovenskega okteta. Vse niti je imel v rokah mladi koroški dirigent, profesor na slovenski gimnaziji in na Glasbeni šoli na Koroškem, Stanko Polzer.

PIŠE LOVRO SODJA

Pred začetkom koncerta se je kar naenkrat spontano utrgal aplavz. Prihaja predsednik predsedstva mlade države Slovenije Milan Kučan. Aplavz je pomenil priznanje njegovi pokončni drži in neomahljivosti pri ustvarjanju svobodne, neodvisne evropske države Slovenije. Predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Gustav Brumnik je pozdravil poleg njega tudi ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja, Dietmarja Wedeniga, ki se je udeležil kot zastopnik namestnika koroškega deželnega glavarja dr. Ambrozyja, generalnega konzula SFRJ v Celovcu Marjana Majcna, konzula Milana Jazbeca, zastopnika škofa Kapellarija Michaela Krištofa, predsednika ZSO dipl. inž. Feliksa Wieserja, predsednika NSKS dr. Matevža Grilca, predsednika KKZ dr. Janka Zerzerja in direktorja ZG in ZRG za Slovence v Celovcu dr. Reginalda Vospornika.

Dr. Brumnik je poudaril, da bi moral biti ta koncert že junija, vendar zaradi zaprte meje člani orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane žal niso mogli priti. „S tem koncertom hočemo koroški Slovenci počastiti 400-letnico smrti znamenitega slovenskega rojaka, skladatelja Jakoba Petelina Gallusa in 200-letnico smrti W. A. Mozarta,“ je v nadaljnjem poudaril.

Velika, zelo akustična dvorana s štirimanualnimi orglami v ozadju je bila lep okvir mešanemu zboru SPD „Danica“, ki je najprej a capella zapel štiri renesančne motete J. P. Gallusa. Izvedbe navajam po vrsti: Resonet in laudibus, Ave Maria, gratia plena, Egredie virga de radice lesse in Pater noster, qui es in coelis. V celem dovolj plastično znansirano podajanje, intonacijsko zelo čisto, vstopi posameznih glasov so bili dokaj natančni. Morda je bilo premalo dinamike, t.j. kontrastov v smislu forte-piano. Mladi Polzer obvlada renesančni stil.

Nato je Sonja Hribar-Marko napovedala znameniti Slovenski oktet, ki prav letos praznuje 40-letnico svojega

delovanja. V oktetu so se od ustanovitve zamenjale že tri ali štiri zasedbe. Še vedno so zelo dobri v podajanju kate-rekoli pesmi, iz njih pesem dobesedno vre, melodija se vzpenja od najtišjega pianissima do odločnega forteja. Pri tem poudarjajo značaj in vsebino vsake pesmi. Težko bi se odločil, katera je bila bolj zapeta. Zapeli so enajst pesmi, od Venturini – Boletove „Nocoj, pa oh nocoj“ do Ipavčeve „Domovini“. Pri Tomčevih „Zagorskih zvono-vih“ je njihov zvok spominjal na orgle, izredno občuteno so zapeli Švikaršičevo „Pojdam v Rute“, pretresljiv je bil Prellovčev „Oj Doberdob“ in zelo zanimiva redko izvajana Simonitijeva „Pesem galebu“. Sledila je razposajena Bučarjeva „Tam, kjer pisana so polja“, kjer so pokazali vse svoje registre. Za današnji trenutek v Sloveniji je imela poseben pomen Hajdrihova „Morje adrijansko“ in so zato pevci zanjo prejeli poseben aplavz. Publika je vsebino dobro razumela. Pravzaprav mi je bila v glasbenem smislu zaradi rahle indisponiranosti drugega tenorja in forsiranosti baritona še najmanj všeč zadnja, Ipavčeva „Domovini“, čeprav jo je publika zaradi njene vsebine zelo toplo sprejela. Po navdušenih aplavzih je Slovenski oktet dodal še „Večerni ave“

Antona Foersterja.

Po odmoru so sopranistka Franziska Hammer-Drexler, altistka Waltraud Mucher, tenorist Bernd Lambauer in basist Reinfried Schiessler z mešanim zborom „Danica“ ob spremljavi komornega orkestra članov filharmonije in pod vodstvom Stanka Polzerja zaigrali in zapeli Mozartovo Mašo ob kronanju – Krönungsmesse v C-duru. Med 18 mašami je Mozart l. 1779 kot štirinajsto po vrsti napisal tudi to, domnevno posvečeno podobi kronane Marijine glave v romarski cerkvi v Maria Plain, kar pa ni potrjeno.

Sopranistka Hammer-

Drexler iz Gradca je študirala na glasbeni visoki šoli v Gradcu, diplomirala z odliko iz petja, pesmi in oratorija. Prejela je častno nagrado ministrstva za pouk in umetnost. Od l. 1979 poučuje petje na glasbeni visoki šoli v Gradcu in koncertira po raznih evropskih državah.

Koroška rojakinja, altistka Waltraud Mucher je študirala solopetje in italijanščino v Gradcu. Sedaj poučuje na graški visoki šoli in sodeluje v številnih oratorijih v Avstriji in inozemstvu. Letos je prejela nagrado na mednarodnem opernem tekmovanju v Neaplju.

Mladi 21-letni tenorist

Bernd Lambauer študira petje na visoki šoli za glasbo v Gradcu in sodeluje na raznih prireditvah te ustanove. 27-letni basist Reinfried Schiessler je pel pri „Dunajskih slavčkah“ in prav tako študira zborovodstvo in petje na graški visoki šoli. Nastopa doma in v Nemčiji. Organist Jože Smrekar, doma iz Radovljice, je študiral zgodovino in klavir v Ljubljani, orgle in dirigiranje pa v Gradcu.

Člani orkestra Slovenske filharmonije igrajo v orkestru, ki ima že skoraj 300-letno zgodovino. Orkester redno nastopa v inozemstvu, med drugim je gostoval tudi že v New Yorku, kjer je požel odlične kritike.

Publika, med katero so nekateri najbrž prvič slišali to znamenito mašo, je z velikim zanimanjem sledila izvedbi mešanega amatersko-profesionalnih ansamblov. Dirigent je, najbrž ob ne preštevilnih vajah, dobro opravil svojo nalogo. Zanimivo bi bilo slišati ponovitve ob isti zasedbi, če bodo. Morda bi se Polzer še bolj sprostil. Ta koncert vsekakor pomeni pomembno stopnico v njegovi karieri.

Od solistov sta predvsem obe pevki zelo suvereno izvedli svoj part in imata nedvomno veliko več rutine kot oba pevca. Zlasti sopranistka se je izkazala s svojim solom v Agnus dei, altistka ima pa zelo lepo barvo glasu. Vendar je vse soliste orkester večkrat preglasil. Žal basist s svojim glasom (bolj bariton kot bas) ni bil dovolj slišen. Zbor je, ob upoštevanju amaterizma, svojo nalogo dobro opravil. Organist Jože Smrekar je korektno odigral svoj part. Orkester je disciplinirano sledil dirigentovi roki.

V celoti velik dosežek slovenskega koroškega glasbeno-amaterskega delovanja, s čimer kaže nadaljevati. Zaželeno bi bilo, da bi se čimveč mladih pevk in pevcev vključilo v reden študij solopetja v glasbeni šoli, kjer jih bo poučeval prav dirigent tega večera Stanko Polzer. S tem bi na Koroškem počasi dobili kvaliteten solopjevski naraščaj, ki bi se lahko v bodočnosti spoprijel tudi s tršimi orehi, kot je bil ta. Čestitka Slovenski prosvetni zvezi za organizacijo in čestitke dirigentu in zboru „Danica“ za ves trud.

Osrednjemu koncertu SPZ so prisostvovali visoki gosti iz Slovenije na čelu s predsednikom predsedstva Republike Slovenije Milanom Kučanom s soprogo (desno), minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular (levo) ter generalni konzul Jugoslavije v Celovcu Marjan Majcen s soprogo.

MePZ „Danica“ poje

Veliko glasbeno doživetje je bila tudi ponovitev koncerta v nedeljo zvečer v farni cerkvi v Šentprimožu. Na sliki vsi nastopajoči

Prof. Dr. Anton Pelinka erörtert im zweiten Teil des von uns abgedruckten Vortrages die österreichische und Kärntner Identität. Erstere sei vorerst ein Lager-Bewußtsein gewesen, letztere sei auch heute beeinflusst von Mythen.

Zu meiner zweiten These: Die österreichische Identität ist eine europäische Besonderheit. Vielleicht können wir das am deutlichsten sehen, wenn wir uns vergegenwärtigen, was der Begriff "national" in Österreich bedeutet. Er bedeutet mit Bezug auf Österreich eigentlich das Gegenteil von dem, was national in anderen europäischen Ländern mit Bezug auf diese Länder bedeutet. Das alte Österreich, das bis 1918 als übernationales Reich existiert hat, ist am Deutschnationalismus gescheitert. Ist daran gescheitert, daß etwa der österreichische Deutschnationalismus die Privilegien, welche die Österreicher mit betont deutscher Identität in Anspruch genommen haben, nicht aufgeben wollte. Ein Beispiel: Das Wahlrecht 1907 – das erste Wahlrecht, welches das allgemeine und gleiche Wahlrecht für Männer bringt, aber ein Mandat etwa für Ruthenen war dreimal so teuer als ein Mandat für Deutsche in Österreich. Österreich wurde gegen die Tradition des sogenannten nationalen Lagers 1918 unabhängig, freilich auch gegen die deutliche Mehrheitsmeinung der Österreicherinnen und Österreicher. Das heißt, die österreichische Unabhängigkeit wurde Österreich 1918 aufgezwungen, 1945 von der Mehrheit der Österreicherinnen und Österreicher freiwillig gewollt. Diese Unabhängigkeit widerspricht eigentlich der auf den Anschluß an Deutschland orientierten Tradition des sogenannten nationalen Lagers. Diese österreichische Besonderheit hat auch etwas mit der Verspätung der österreichischen Demokratie zu tun. Von den westlichen Demokratien in Europa, die bis zu den Ereignissen des Jahres 1989 schon Demokratien waren, von diesen ist Österreich das Land, in dem die Demokratie am wenigsten von unten erkämpft und am stärksten von oben geschenkt wurde.

Noch zu einer weiteren Besonderheit der österreichischen Identität.

Politische Identität, politische Zugehörigkeit, politische Loyalität, das wurde im Österreich des 19. Jahrhunderts vor allem im Rahmen der sogenannten Lager entwickelt. Es kam dazu, daß in der Ersten Republik und auch noch tief hinein in die Zweite Republik in Österreich die meisten Menschen in ihrer politischen Identität zunächst Sozialisten oder Christlichkonservative oder eben Nationale, ist gleich Deutschnationale, waren. Und erst in zweiter Linie Österreicher und/oder Salzburger. Das heißt: die politisch weltanschaulichen Lager, aus denen sich dann das Parteiensystem entwickelt

hat, waren Ersatzgesellschaften, die Identität vermitteln haben – politische Identität, entscheidend für Österreich. Denn Österreich war kein Nationalstaat. Vor 1918 nicht und nach 1918 nicht, und Österreich wurde allmählich zum Nationalstaat nach 1945, als immer mehr Österreicher ihre Zustimmung zur Unabhängigkeit einer demokratischen Republik auch mit einer Zustimmung zum Gedanken einer eigenständigen nationalen österreichischen Identität verbanden.

Wir erleben freilich im Europa des Jahres 1991 den Rückfall in einen extremen Nationalismus, das Zerbrennen von politischen Einheiten, die für sich beansprucht haben, den alten Nationalismus überwunden zu haben. Jugoslawien zerbricht, es entstehen neue Nationalstaaten. Die Sowjetunion zerbricht, es entstehen neue Nationalstaaten. Und das alles kann auch und wird auch zu Konflikten im Bezug auf Grenzverschiebungen führen.

Meine dritte These bezieht sich jetzt schon auf Kärnten.

Die Kärntner Identität ist eine österreichische Besonderheit. Von allen österreichischen Ländern ist, sieht man von Burgenland ab, Kärnten das einzige, das durch eine autochthone Volksgruppe ausgezeichnet ist. Burgenland, das 2. Bundesland, ist, verglichen mit Kärnten, eine neue politische Einheit, 1921 als Landeseinheit überhaupt erst geschaffen. Kärnten ist in diesem Sinne das einzige traditionelle Land in Österreich mit einer multiethnischen Tradition. Diese wird mit bestimmten historischen Mythen verknüpft. Kein Land kommt, wenn es politische Identität vermitteln soll, ohne Mythen

aus. Natürlich kommt auch Kärnten nicht ohne Mythen aus. Aber Kärnten hat besondere Mythen. Und ein Mythos ist die Volksabstimmung von 1920.

Eine Volksabstimmung, von der – in der Wahrnehmung des Jahres 1991 – sehr unklar bleibt, für wen oder was die Mehrheit gestimmt und wer mit der Mehrheit gestimmt hat. War das für ein deutsches oder für ein österreichisches Kärnten, oder war das vielleicht für beides? Sie erlauben ein Zitat: "Nicht nur falsch, sondern auch lächerlich sind alle Versuche einer österreichischen Nachkriegszeit gewesen, den Erfolg Kärntens im zweijährigen Kampf von 1918 bis 1920 als einen sogenannten Sieg des österreichischen Staatsgedankens darstellen zu wollen. Kärntens Kampf konnte nur als deutscher Kampf, in Selbstverantwortung für das gesamte Reich und für Volkstum und Heimat geführt werden, hingegen spielt ein Bekenntnis zu Österreich in unserem Abwehrkampf so gut wie keine Rolle. Bestimmend für Österreich sollten die Anwaltschaft auf die Heimkehr ins Reich werden. Weil wir wegen der auf altdeutsche Umtriebe lauernden Interalliierten, vor allem der Franzosen, nicht in der Lage waren, Deutschland zu rufen, wir Österreich nicht sagen wollten, so wurde unser Kampf für Kärnten. Und wir sahen in Kärnten das alte Herzogtum des Reiches." Autor: Steinacher im Jahre 1943 – ein Kärntner, der auch für eine bestimmte Kärntner Identität vor 1938 und auch nach 1945 stand. Zur Volksabstimmung, – egal ob sie nun wie von Steinacher für das deutsche Reich, für Kärnten oder für Österreich thematisiert wird – gibt es hier in Kärnten immer klare und hi-

storisch korrekte Antworten. Davor schon gibt es die Tendenz zu unterscheiden zwischen Kärntnern und Kärntnern.

Und noch ein zweites Zitat. Ich sage schon vorher, woher es ist, aus den "Freien Stimmen" von 1899, einer Zeitschrift Kärntens.

Zitat: "Eine slowenische Dichtung besteht nicht. Das werden die Slowenen nie haben, sie besitzen keine Begabung zu einem ureigenen Gemütsleben. Die slowenische Literatur ist ein armseliges Gemisch aus Gebetsbüchern, Übersetzungswerken, alles aus dem Deutschen, und einige Bändchen mit Gedichten geblieben. Die slowenische Sprache ist für niemand eine geistige Fundgrube. Wenn die gesamte slowenische Literatur, Wissenschaft und Kunst mit einem Schlag vollständig vernichtet werden würde, es wäre kein Ereignis in der Geschichte des menschlichen Geisteslebens, der Welt und allem Fortschritt wäre es vollständig egal, nicht ein Gelehrter weinte ihr eine Träne nach."

Das ist das Verächtlichmachen eines Teils der Kärntner durch den anderen Teil der Kärntner. Und dahinter steckt das, was diese kulturelle Unebenheit des Landes verursacht, eine soziale Unebenheit. Der slowenische Teil Kärntens war das Bauerntum, vor allem das katholische Bauerntum Unterkärntens. Und der deutsche Teil Kärntens, das waren die Bürger und Arbeiter. Und im Zuge der Entwicklung zur Industriegesellschaft waren die Weichen auch schon gestellt zugunsten der Bürger und Arbeiter und zu Ungunsten der Bauern. Diese Entwicklung wurde begleitet und gerechtfertigt durch kulturell-interethnische Vorurteile –

Deutsch ist gut, Slowenisch ist schlecht. Und das führte zu der am Beispiel Globočnik so schrecklich überdeutlichen Überanpassungstendenz. Man begann sich zu schämen, Slowene zu sein. Man akzeptierte als Kärntner Slowene, daß das 'Deutsch-Sein' ein 'Besser-Sein' ist.

Für viele Kärntner wurde klar, daß echte Kärntner deutsche Kärntner sind, und viele Slowenen lernten dies zu akzeptieren. Wir erleben dies noch in der heutigen Kärntner Identität, wenn wir an die Verwendung des Begriffes Deutsch denken. Während im übrigen Österreich Menschen, die 'Deutsch' zur Charakterisierung ihrer eigenen Identität verwenden, im allgemeinen Angehörige rechtsextremer Kleingruppen sind, gehört die Identitätsbestimmung 'Deutsch' in Kärnten zur Hauptströmung in der Kärntner Befindlichkeit.

Kärnten ist deutsch – ein Begriff zur Kennzeichnung der Hauptströmung des politischen Geschehens. Das kann nicht nur das Ergebnis der Pluralität der Volksgruppen sein. Im Burgenland werden wir die Selbstverständlichkeit der Identitätsbestimmung 'Deutsch' etwa vergeblich suchen. Die Wiederkehr des Deutschnationalismus 1945 und danach steht wohl damit im Zusammenhang und wurde nicht diskreditiert. Eine Wiederkehr, die überall in Österreich stattgefunden hat, nur in Kärnten stärker, selbstverständlicher und welche vor allem auch viel stärker von den beiden Großparteien aufgenommen wurde. Diese Renaissance des Deutschnationalismus reichte bis in die maßgeblichen Teile von SPÖ und ÖVP in Kärnten. Das äußert sich ab 1955 auch in der abnehmenden politischen Toleranz der offiziellen Politik gegenüber den Kärntner Slowenen: die Verschlechterung der Schulsituation, die Verweigerung eines minderheitenfreundlichen Landtagswahlrechtes. In Kärnten hat man es zum Beispiel bewußt versäumt, bei der Neubestimmung der Landtagswahlordnung auf europäische Beispiele Bezugzunehmen. Das Südtiroler Wahlrecht hingegen garantiert der Volksgruppe der Ladin eine Vertretung im Südtiroler Landtag; das Wahlrecht garantiert der Dänischen Volksgruppe eine Vertretung im Schleswig-Holsteinischen Landtag. In Kärnten wurde die Grenze zwischen den beiden Wahlkreisen bewußt nicht entlang einer Nord-Süd, sondern entlang einer Ost-West-Achse gezogen, um nur ja den Eintritt slowenischer Abgeordneter in den Landtag möglichst zu erschweren.

Fortsetzung in der nächsten Ausgabe

Was ist Identität (II)?

Pelinka: 1955 se je nemški nacionalizem spet uveljavljal

Koroška je 'pozabila' na to, da bi po vojni ustvarila ugodne pogoje za politično enakopravno zastopstvo manjšine v deželni zboru, kot ga imajo na primer Ladinzi v Južni Tirolski ali Danci v Schleswig-Holsteinu. Po 1955. letu se je na Koroškem v večinskih strankah spet uveljavljal nemški nacionalizem, ki je v avstrijski politični tradiciji že imel usodno vlogo: saj je bistveno soprispeval k razpadu avstroogrske monarhije. Politolog prof. Anton Pelinka v našem današnjem nadaljevanju ponatisa njegovega predavanja v Tinjah analizira

okolščine, ki so dopuščale ali preprečevale nastanek moderne avstrijske identitete. V tretji tezi svojih izvajanj pa načinja temo predavanja – koroško identiteto. Pri tem opozarja na eno izmed glavnih in zelo vplivnih značilnosti preteklega koroškega družbenega razvoja: poskus popačenja in omalovaževanja slovenske kulture in slovenskega jezika. „Deutsch-Sein ist Besser-Sein“ (biti nemški je biti boljši), tako je Pelinka strnil v en stavek odločilne klimate in socialne pogoje nekdanje koroške družbe, ki so asimilacijo šele omogočali.

Prof. Dr. A. Pelinka

Novo pri Dravi: Peter Handke...

V jesenskem programu založbe DRAVA sta pred kratkim izšli dve novi knjigi: „Otroška zgodba“ Petra Handkeja v prevodu Boruta Trekmana ter „Handkejev paradoks“ Jožeta Snoja.

„Handkejeva Otroška zgodba je veličastna in obnem najbolj presunljiva zgodba o otroku, kar jih pozna literatura, ničemur se ne odpoveduje, ne pravici do sreči ne dejstvu, da obstaja tudi nasilje. Tisti, ki živi z otroki, bo v njej našel tudi svoje skrite misli in občutke, ki jih je namesto njega in zanj povedalo pisateljevo pero,“ je svojčas zapisal nemški list DIE ZEIT. Jože Snoj pa se ukvarja s paradoksalnostjo Handkejeve pisateljske in eksistencialne izkušnje ter s presunjenostjo „nad sveto bivanjsko na-rojenostjo v slovenski jezik“, brez katere ne bi moglo biti tudi njegove tolikokrat izpričane „presunjenosti nad slovensko narodnostjo“.

Morda prav v zvezi s Handkejevim esejem o Sloveniji nadvse aktualna in zanimiva materija?

Velikovec: dnevi narodne glasbe

Avtomobilski klub ARBO in kulturni referat občine Velikovec prirejata od 18. do 20. oktobra 1991 v velikovškem Novem gradu dneve narodne glasbe. Na prireditvi, na kateri bo tudi tekmovalje nastopajočih solistov in skupin, bodo sodelovali udeleženci iz skoraj vseh avstrijskih zveznih držav, Južne Tirolske, Bavarske ter Slovenije.

Šentprimoz: dogradnja pri ljudski soli še 1992!

Občinski svet občine Škocjan je na svoji pretekli seji obravnaval projekt dogradnje pri ljudski soli v Šentprimozu in sklenil, da naj bi se realizacija projekta začela še leta 1992. Razen tega je občinski svet povišal pristojbino za uporabo vode za en šiling na kubični meter in odobril načrt za finansiranje razširitve občinske naprave za oskrbo z vodo.

Pisatelj Janko Messner

Scholten odlikoval Messnerja

Visoko odlikovanje za našega rojaka pisatelja prof. Janka Messnerja. Zvezni minister za pouk in umetnost dr. Rudolf Scholten je Messnerja odlikoval z nagrado v višini 100.000 šilingov „za izredne zasluge za avstrijsko literaturo“. Minister Scholten bo prof. Janku Messnerju nagrado izročil osebno in sicer pojutrišnjem v okviru „Štajerske jeseni“ v Gradcu. Nagradjenec je ob tej priliki dejal: „Nagrada zveznega ministra pomeni zame veliko moralno podporo, saj sem bil v tej deželi Koroški vsekozi pod vprašajem.“ Uredništvo Slovenskega vestnika k visokemu odlikovanju iskreno čestita!

Borovlje: dobra volja zaman?

Pretekli petek je bil slavno odprtje prenovljeni otroški vrtec v Borovljah. Adaptacija je stala 3,5 milijona šilingov, ki jih je prispevala dežela Koroška. Otroški vrtec je zdaj večji in opremljen za štiri otroške skupine – prej je bil opremljen samo za dve. Edini primanjkljaj je, da ni dvojezične skupine. Tokrat pa je treba dodati, da je s strani odgovornega vzdrževalca – občine – vsekakor bila pokazana dobra volja: za ustanovitev dvojezične skupine ni bilo več ovir, vendar ni bilo mogoče najti kvalificirane dvojezične otroške vrtnarice. Pred tem so tudi zainteresirani starši s podpisno akcijo zahtevali ustanovitev dvojezične skupine; predstavniki volilne skupnosti so imeli tozadavne pogovore z boroveljskim županom, ki je pokazal načelno pripravljenost. Občina je celo razpisala možnost prijave za dvojezični vrtec. Žal brez uspeha – kvalificirane strokovne sile zaenkrat ni...

Vso srečo na skupni poti!

BREG – LEDINCE. – Že predpreteklo soboto je bilo v Ledincih veliko slavlje. Dva mlada človeka – Lesjakov Hanzi iz Brega pri Rožku in Ressimann Anica iz Ledince – sta sklenila zvezo za skupno življenje. Oba izhajata iz zavedne slovenske – Postranjakove in Tratinikove družine. Kot njuni starši in predniki sta se tudi novoporočenca že v zgodnjih mladih letih vključila v narodnopolitično in kulturno delo.

Hanzi, ki slušbuje v gornjekoroški mlekarji v Spittalu, je kljub vsakdanjim napornim vožnjam bil v veliko pomoč na Postranjakovem, svoj skromni prosti čas pa je posvečal kulturnemu delovanju ter svojim ljublim planinam, saj predseduje kot marljiv predsednik Slovenskemu planinskemu društvu Celovec. Anica Ressimann, po poklicu veroučiteljica, je dolga leta v domačem društvu „Jepa – Baško jezero“ sodelovala v tamburiškem ansamblu, poleg tega pa je v okviru Katoliške mladine ustanovila v Ledincih mladinsko glasbeno skupino, ki vključuje tudi mlade sodeželane. Na zadnjem občnem zboru društva je prevzela tudi predsedniške posle ter tako nastopila pot svojega dedija – prvega društvenega predsednika.

Poročno slavlje je bilo vidni izraz priljubljenosti tako zavzetih ljudi, bodisi pri šolski mladini, tamburaših, cerkvenih in društvenih pevcih, planincih ter raznih društvenikih. Poročno mašo je v Pečniški farni cerkvi ob asistenci dekana Petra Stickra opravil domači župnik Jurij Buch. Glasbeno pa sta sveto daritev oplešala mladinska skupina in moški pevski zbor.

Veliko slavlje pa je bilo nato v hotelu Wuntschek v Zgornjih Borovljah, kjer je bila dvorana do zadnjega kotička napolnjena. Tukaj so se godci in pevci oddolžili obema za vestno sodelovanje ter mladoporočencu obsula s čestitkami in darili, nakar sta se zakonca korajžno zavrtela ob poskočni viži.

Če je med drugimi šaljivimi opazkami bilo stavljeno tudi malo hudomušno vprašanje, kdo bo odslej predsednik, se zdi zares vsak odgovor odveč. Gotovo bosta oba ostala zvesta svojim načelom in idealom. Kot bo družica brezdvomno še naprej spremljala moža v čarobni planinski svet, tako bo tudi Hanzi naprej ohranil predanost kulturnemu delu – igranju in mili slovenski pesmi.

Vso srečo na novi življenjski poti želi Hanziju in Anici široki prijateljski krog od blizu in daleč!

Borovlje se borijo za ohranitev železniške proge!

Boroveljski župan dr. Helmut Krainer je na minuli seji mestnega sveta poročal o dosedanjih prizadevanjih mesta Borovlje za ohranitev železniške proge med Borovljami in Svetnjo vasjo. Kot

Zastopnik VS v boroveljskem občinskem svetu mag. Peter Waldhauser

smo že poročali, načrtujejo Avstrijske zvezne železnice (ÖBB) to progo ukiniti konec leta 1991.

Krainer je v zvezi z načrti ÖBB napovedal, da bo ta problematika na dnevnem redu prihodnje občinske seje. Takrat bo na razpolago tudi stališče Streicherja, zveznega ministra za promet. Medtem pa se bo Krainer tudi povezal s člani koroške deželne vlade ter jim obrazložil pomembnost ohranitve te železniške povezave, predvsem iz gospodarskega vidika.

Zastopnik Volilne skupnosti v občinskem odboru mag. Peter Waldhauser je za Slovenski vestnik izjavil, da podpira VS vsa prizadevanja za ohranitev železniške proge. Waldhauser je poudaril, da je ta proga življenjskega pomena za mesto Borovlje, saj bi pretrgane železniške povezave pomenile manjšo gospodarsko atraktivnost mesta, predvsem iz vidika ustvarjanja novih delovnih mest. Nadalje bi ukinitve proge imela daljnosežne negativne posledice za ves obmejni pas ter bi oslabil gospodarsko moč tega predela Koroške.

„Srečanje v oktobru“ v Velikovcu

Delovna skupnost „Srečanje v oktobru/Begegnung im Oktober“ bo letos drugič poskrbela za dodatno kulturno oktobrsko ponudbo v občini Velikovec. Akcijski komite, ki ga sestavljajo zastopniki različnih mladinskih organizacij (Mlada ljudska stranka, Mlada KEL, Zelena izobraževalna delavnica, ZAL, Katoliška mladina, Kulturni krog Velikovec), je za oktober 1991 izdelal obsežen in pester program.

Serija dvojezičnih prireditev pod geslom „Srečanje v oktobru/Begegnung im Oktober“ se je začela včeraj z vernisažo razstave „Naslednji dan“, odmevi na koroški plebiscit 10. oktobra 1920, ki so dokumentirani z izjavami za tisk, ter s prezentacijo založbe Wieser iz Celovca v okviru dvojezičnega literarnega branja.

Nadaljnji spored „Srečanja v oktobru“:

četrtek, 3. oktober, 20.00, velika dvorana v mestni hiši (Neue Burg): „Still ist das Land“, moderna domovinska predstava s diskusijo;

nedelja, 6. oktober, 14.30, gospodinjstva šola Šentrupert: „Pogled nazaj v pesmi in sliki“, delavnik na deželi, prikazan na starih slikah;

ponedeljek, 7. oktober, 19.00, mestni stolp: vernisaža – Ingeborg Maierhofer, Andreas Karner, Gerd Rainer, Jože Boschitz;

petek, 11. oktober, 20.00, atelje podjetja Eulenspiegel, Hans Wiegele-Straße: „Tev-žej“, film, življenje čudaka na južnem Koroškem, režija Marjan Sticker;

sobota, 12. oktober, 19.00, mestna cerkev: mladinsko bogoslužje; 20. uri, srednja dvorana v mestni hiši: zvočna meditacija, glasbeno potovanje v različne kulture;

torek, 15. oktober, 20.00, občinska sejna dvorana v mestni hiši: „Narodnosti – tabu za Evropo?/Nationalitäten für Europa tabu?“, podjaska diskusija z dr. Petrom Jankowitschem, dr. Hubertom Frasnelliem, deželnim glavarjem dr. Christofom Zernattom ter bivšim poslancom v državni zbor in sedanjo vodjo biroja republike Slovenije na Dunaju Karlom Smollem. Diskusijo bo vodil Wolf In der Maur.

Prireditelji prirčno vabijo na vse prireditve.

Tečaji slovenščine v Celovcu in Tinjah

v torek, 15. oktobra, od 18. do 20. ure **Slovenščina za začetnike I. del**, Vodi: ravnatelj Mirko Srienc

v četrtek, 17. oktobra, od 18. do 20. ure **Slovenščina za napredujoče, I. del**, Vodi: ravnatelj Mirko Srienc

Datum	Kraj	PIREDITVE	Prireditelj
Sreda, 2. 10. 19.30	v restavraciji Lido v Celovcu	Večerni pogovor z deželnim glavarjem dr. Zernattom na temo „Vloga v spreminjajoči se Evropi“	Club tre popoli
Sreda, 2. 10. 20.00	v kongresni hiši v Beljaku	koncert Golden-Gate-kvarteta	Kulturni urad mesta Beljak
Četrtek, 3. 10. 20.00	v Mladinskem domu v Celovcu	Premiera produkcije „Epilepsija rahločnosti“ po romanu „Zmote dijaka Tjaža“ Florjana Lipuša	Plesni teater „IKARUS“
Četrtek, 3. 10. 19.00	v mestni hiši v Borovljah	Predaja listin častnim občanoma prof. Ciesuttiju in župniku Jožefu Kanduthu	Mestna občina Borovlje
Četrtek, 3. 10. 19.30	v Domu prosvete v Tinjah	PREDAVANJE: partnerstvo in zakon v današnjem času, nem. Predavateljica: dr. Rosemarie Tschertue-Brunn thaler	Dom v Tinjah
Četrtek, 3. 10.	v Domu glasbe v Celovcu	Začetek tečaja gimnastike in plesa (podrobnejše informacije: tel. št. 55251)	
Petek, 4. 10. 17.00	v Evropski hiši v Celovcu	Demonstracija za mir „Ženske, matere za mir v Sloveniji in na Hrvaškem“	SPÖ-ženske
Petek, 4. 10. 18.00	v domu v Tinjah	Slikanje na steklo za začetnike in napredujoče, nem. Vodstvo: Renate Terpetschnig	Dom v Tinjah
Sobota, 5. 10. 19.30	v farnem domu v Selah	Premiera igre „Trgovina“ (Jeannine Worms); nastopa gledališka skupina KPD „Planina“ režija: Franci Končan	KPD „Planina“
Sobota, 5. 10. 19.30	v Modestovem domu v Celovcu	„Ceste, ceste, kam vse greste!“ Slovenski glasbeni projekt	Katoliška mladina
Nedelja, 6. 10. 14.00	pri gostilni Fichtenhof v Pogradu	Po sledovih naših prednikov: Gracarca, „potopljeno“ mesto ob Klopinskem jezeru	Dom v Tinjah
Nedelja, 6. 10. 19.30	v farni dvorani v Šentjakobu v Rožu	„Gospod Evstahij z Goriške“, komedija v treh delih, gostuje dramski odsek prosvetnega društva „Štandrež“ s Primorske	KKZ, Slovenska prosveta Trst, ZSKP Nova Gorica, SPD Rož
Ponedeljek, 7. 10. 16.00	v Modestovem domu v Celovcu	Vesela igra o žalostni princesinji, gostuje „Oder 90“ SKPD „Mirko Folter“ iz Gorice	
Torek, 8. 10. 19.30	v Casineumu v Vrbi	Koncertni večer, Miha Pogačnik (violina) in Maria Namitschewa (klavir) igraja Bacha, Beethovna, Schumanna in Bartoka	IDRIART
Torek, 8. 10. 20.00	v kongresni hiši v Beljaku	Multivizijsko predavanje „Deževni gozd – vizije“ Aloisa Indircha	Mesto Beljak, Rennerjev inštitut

RAZSTAVE

CELOVEC

- Pri Joklnu – Franz Sem, razne tehnike (do 31.10)
- Mohorjeva knjigarna – Miha Maleš, grafike
- Galerija v stolpu – Irena Polanec, slike
- Galerija v Mestni hiši – Aleš Vodopivec, arhitektura kot kulturno naročilo (do 11. 10)
- Univerza – Michael Faraday, pionir elektrike (do 18. 10)

IZLETI

SPD Borovlje organizira 6. oktobra društveni izlet na razstavo „900 let benediktinskega samostana“ v Šentpavel. Odhod ob 8. uri z avtobusne postaje v Borovljah. Prijave do 2. oktobra pri predsedniku Melhijorju Verdeltu, tel. 04227/2891, kjer dobite tudi podrobnejše informacije.

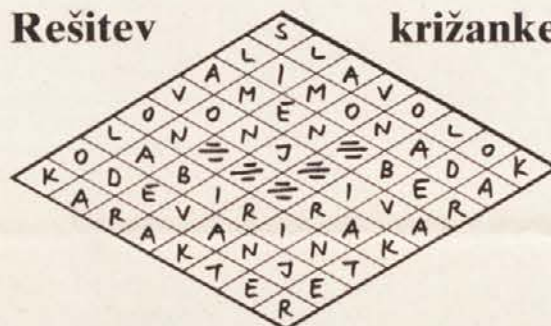

IKARUS vabi na premiero

Plesni teater „IKARUS“ vabi na premiero predstave „Epilepsija rahločnosti“ po romanu „Zmote dijaka Tjaža“ Florjana Lipuša. Premiera bo jutri četrtek, 3. oktobra, ob 20. uri v Mladinskem domu v Mikschallee v Celovcu. Projekt je skupek večumetniških zvrsti, s katerimi namerava plesni teater nagovoriti tudi mednarodno publiko, kakor pravi koreograf in režiser Zdravko Haderlap. Za dramaturško podlago je poskrbela Maja Haderlap. Nadaljnje predstave bodo 5., 10., 11., in 12. oktobra, vsakokrat ob 20. uri v Mladinskem domu v Celovcu.

Rešitev

križanke

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan
Urednik: Andrej Kokot.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Glonarjeva 8, 61000 Ljubljana, Slovenija, telefon 061/329761, telefaks 061/311123.

TRIBUNA BRALCEV

Z ogorčenjem

... sem brala na prvi strani Slovenskega vestnika izraz „jugo“. Najraje bi ga bila strgala, tako sem bila jezna.

Nešteto krat sem bila na Koroškem opsovana z raznoraznimi izrazi, med njimi je bil tudi „jugo“. Zgleda, da se učijo uredniki od najslabšega bulvarnega časopisa v Avstriji. Spominjam se še, da sem na Dunaju opozarjala svojega nečaka, da se ne reče „jugo“, ko je tako poimenoval delavce iz Jugoslavije, da vsak hoče, da ga imenuješ tako, kakor mu je ime. Saj imamo na Koroškem dovolj primerov, da so nam vsilili kako ime – če pomislim samo na svoje lastno. Potem pa še psoske „čuš, vindišar, jugo“ ipd. Zdaj se te psoske razpasujejo tudi v našem – pardon, ne morem reči našem, ker moje ni – časopisu. Že ko sem brala „jugo“ v „Našem tedniku“ se mi je zgrajalo, da se podajate na tak nivo tudi vi, me pa razočara.

Gabi se mi vzeti v roke časopis, ki špekulira z nizkotnimi rasiističnimi predsodki bralcev in bralk ter kot signale natrosi gotove pejorativne izraze. Mislim, da tak način pisanja pač odraža nivo časopisa. Zgleda, da se tudi v zgodovini hudo prizadeti narodi niso bogve kaj naučili. Tako ima vsak nekoga, ki mu liže pete in nekoga, ki ga brca. Tako se bo prilizovalo dozdevni „višji“ kulturi nekega naroda, pljuvalo pa na dozdevno „nižjo“ nekega drugega.

Želim lepo in mirno sožitje pod takšnimi pogoji v bodoči Evropi narodov, uredništvu Slovenskega vestnika pa uspešno poročanje o njem!

Vida Obid, Celovec

Res je, da je izraz „jugo“ pred leti imel povsem negativen pomen. Kajpada v glavnem pri nas v Avstriji, nikakor pa ne južno od Karavank. Tam so se iste štiri črke že nekaj let povsem brez zadrege vozile po cestah in krasile zadnjice avtomobilčka (takrat se je še tako reklo) domače proizvodnje. Mislimo, da se prav Slovenskemu vestniku ne more podtikavati, da bi kdajkoli uporabljal rasiistični vokabular. Kratica „jugo“ je v teku preteklega leta prekoračila meje bulvarnega časopisa in se tudi že pojavlja v slovenskih in hrvaških (serioznih) listih.

Uredništvo SV

Bronzeglocke

Vertreter einer deutsch-slovenischen „Kärntner Aktivgruppe“, welcher neben Einzelpersonen auch der Slowenische Alpenverein Klagenfurt/Celovec, sowie die Sängerrunde Ebenthal angehören, werden am kommenden Samstag im Beisein von Vertretern der Nachbargemeinde Eisenkapfel/Železna Kapla und des Slovenski vestnik im Logar-Tal/Logarska dolina in Slowenien diese Bronzeglocke (Foto) als Geste und Zeichen der Verbundenheit mit Slowenien übergeben. Organisator der Aktion ist Herbert Guttenbrunner. Da für den Guß der Glocke noch einige Schilling offen sind, ersucht die Aktionsgemeinschaft um Spenden auf das Konto 1.409.875 bei der Landeshypothekbank in Klagenfurt/Celovec.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE

18.10–19.00

Sreda, 2. 10. Glasbena sredo
Večerna 21.05–22.00 „New Swing Quartett“

Četrtek, 3. 10. Rož – Podjuna – Zilja
Petek, 4. 10. Nove knjige

Sobota, 5. 10. Od pesmi do pesmi –
od srca do srca

Nedelja, 6. 10. 6.30–7.00 Dobro jutro
na Koroškem – duhovna misel (p. Mihael Žužek)
18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 7. 10. Otrok in materina beseda

Torek 8. 10. Partnerski magazin

Otrok in materina beseda

(Ponedeljek, 7. oktober)

Vse manj prvošolčkov na Koroškem, ki jih starši prijavijo k dvojezičnemu pouku, obvlada svoj materin jezik. Razvoj je že dalj časa zaskrbiljujoč. Vzrokov je precej: mešani zakoni, odsotnost enega od staršev, nenazadnje pa tudi malomarnost mnogih, ki svojo odgovornost prepuščajo kar šoli. Kljub dramatičnemu razvoju, ki že ogroža preživetje cele narodnostne skupnosti, ni znanstvenih raziskav, ki bi problemu skušale priti do živega, in še manj konkretnih akcij, ne političnih, ne kulturnih. Ko razpravljamo o medkulturnem življenju, gradimo na identiteti. Kako je z našo narodnostno, z jezikovno?

Od 11. – 13. oktobra za samo 1400 šil.

Vestnikov hit '91 na Blatno jezero in v Budimpešto!

Uredništvo Slovenskega vestnika svoje naročnike, bralce in vse prijatelje lista tudi letos vabi na že tradicionalni „Vestnikov hit“. Cilj letošnjega potovanja je Blatno jezero (Balaton/Platensee) ter glavno mesto Madžarske Budimpešta, čas potovanja pa od 11. do 13. oktobra 1991.

Priprave na naš priljubljen hit, ki ga organiziramo – kot že lansko leto – v sodelovanju s turistično agencijo Sommeregger iz Celovca, so v polnem teku, prijave sprejemamo iz vseh predelov dvojezičnega ozemlja. Vse kaže, da bo tudi letošnji Vestnikov hit uspešen, vsem udeležencem se obeta čudovit vikend.

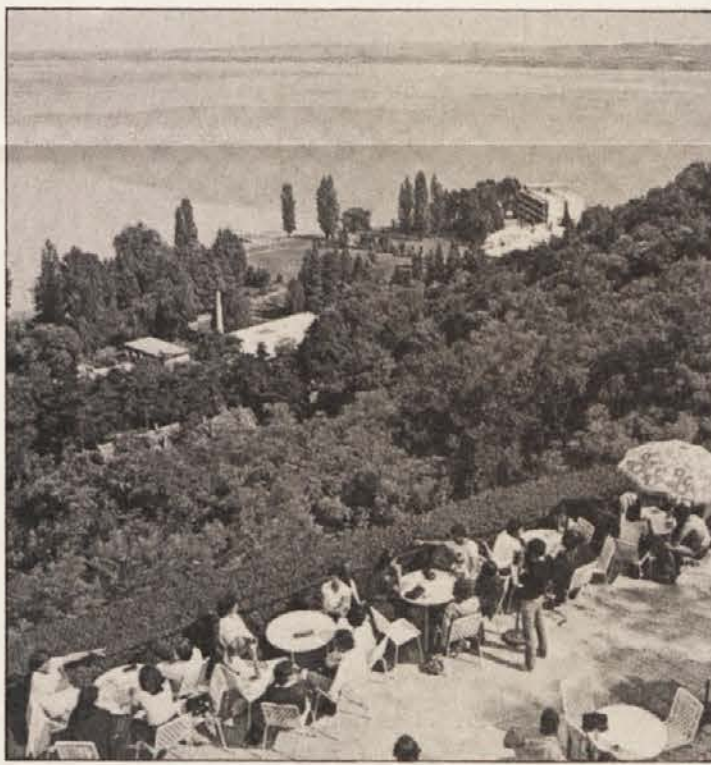
Posebno ugodna je cena našega hita: tridnevno potovanje (avtobusni prevoz, 2 polpenzion, dodatna večerja v tipični madžarski čardi s cigansko glasbo, dve nočitvi v hotelu srednje kategorije ob Blatnem jezeru ter enodnevni izlet v Budimpešto) stane samo 1400 šilingov po osebi! Cena velja za dvoposteljno sobo, za enoposteljno sobo pa je treba doplačati 240 šilingov. Nekaj najpomembnejših podatkov o državi, v katero bomo potovali: Madžarska ima nekaj nad 11 milijonov prebivalcev, od teh živi samo v glavnem mestu Budimpešta nad dva milijona prebivalcev. Budimpešta je politično, gospodarsko, trgovsko in kulturno središče 93.000 kvadratnih kilometrov velike države. Najdaljša reka je Donava, najvišja gora je Kékes, visoka 1015 metrov, v sredogorju Matra v severno-vzhodnem delu Madžarske.

Prebivali bomo dva dneva ob največjem jezeru v srednji Evropi, namreč na Blatnem jezeru (Balaton), poleg tega pa bomo v okviru Vestniko-

vega hita obiskali tudi Budimpešto. Blatno jezero je turistično središče na Madžarskem, površina jezera je skoraj 600 kvadratnih kilometrov!

Udeleženci letošnjega Vestnikovega hita bodo imeli enkratno priložnost, da v sproščenem vzdušju spoznajo čudovito naravo tega dela Madžarske, življenje, navade in šege domačinov ter svetovno znane kuhinjske specialitete. Na sporedu Vestnikovega hita je namreč tudi večerja v tipični madžarski čardi.

Program Vestnikovega hita '91: v petek, 11. oktobra zjutraj, odhod iz Koroške z avtobusi (točen čas bomo še pravočasno sporočili), popoldne prihod in namestitve v hotelu ob Blatnem jezeru, prost večer; v soboto, 12.

Cilj letošnjega hita Slovenskega vestnika: Blatno jezero

Na sporedu je tudi izlet v Budimpešto

oktobra: zajtrk, odhod z avtobusom v Budimpešto, ogled mesta z vodičem, možnost nakupovanja, proti večeru vrnitev v hotel ob Blatnem jezeru, večerja v madžarski čardi; v nedeljo, 13. oktobra: zajtrk, odhod na Koroško (če bo možno preko Prekmurja).

KULTURNE NOVICE

Dva izvrstna solopevca v ljubljanskih Križankah.

V mali, toda zelo akustični Križevniški cerkvi v Ljubljani je ljubljanski Festival v okviru 39. mednarodnega poletnega festivala konec avgusta priredil koncert dveh manj poznanih, toda odličnih pevcev, Brede Senčar in Biana Filippa Bernardinija. Oba sta trenutno učenca poznane slovenske operne umetnice in pedagoginje Ksenije Vidali – Žebre.

Sopranistka Breda Senčar se je najprej šolala pri prof. Jelki Strgar in nato na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Kseniji Kušej – Novak. L. 1977 je debitirala v ljubljanski operi z vlogo Gilde v Verdijevi operi Rigoletto. Nekaj let je še sodelovala v ansamblu za staro glasbo Shola Labacensis, sedaj je jpa zaposlena kot novinarica pri Radiu Slovenija.

27-letni baritonist Gian Filippo Bernardini je diplomiral na konzervatoriju A. Casella v Apulii. Od takrat se še naprej izpopoljuje pri prof. Kseniji Vidali. Kot solist je nastopal v znanih italijanskih koncertnih združenjih in tudi na Akademii S. Cecilia v Rimu. L. 1988 je debitiral v Verdijevi operi Simon Boccanegra v Rietiju.

V prvem delu programa sta vsak zase najprej zapela po tri koncertne arije, Senčarjeva arije G. Donizettija in Bernardini arije V. Bellinija. Nato sta skupaj zapela poznani Donizettijev duet L. Addio. V drugem delu sta pela operne arije skladateljev V. Bellinija, G. Verdija, P.I. Čajkovskega, W.A. Mozarta in N.R. Korsakova.

Sopranistko Bredo Senčar odlikuje zelo lepa barva glasu in izdelana vokalna tehnika. Z lahkoto je obvladala višine,

zelo dobri so bili prehodi v piano. Žal daje premalo podudarka mimiki, njen način petja je skoraj brezoseben, le v ariji Sneguročke v istoimenski operi R. Korsakova pa se je razživela.

Bernardinija odlikuje bronast, sonoren bariton in izredna vživetost v vsako skladbo, tako da je po ariji Renata iz Verdijeve opere Ples v maskah kar nekaj dolgih sekund potreboval, da se je zbral za poklon navdušeni publiki. Odlični sta bili tudi izvedbi arije Richarda iz Bellinijeve opere Puritanci in arija Onjegina iz Čajkovskega opere Evgenij Onegin. Slednjo je zapel v slovenščini, kar daje slutiti, da bo kandidiral za angažma tudi v Sloveniji.

Na zaključku sta oba pevca skupno zapela duet grofa in Zerline iz Mozartove opere Don Juan. Po navdušenih aplavzih publike, med katero sta bila tudi ministrski predsednik Lojze Peterle in minister za vzgojo in izobraževanje dr. Peter Vencelj, je Senčarjeva zapela še Krekovo prekmusko narodno Beži ftiček, Bernardini pa arijo iz Donizettijeve opere La favorita in izredno občuteno Ave Maria Camilla Saint-Saënsa.

Lovro Sodja

Koncert nagrajencev v Ljubljani

Glasbena šola vabi na obisk koncerta nagrajencev I. slovenskega tekmovanja mladih organistov v Ljubljani. Koncert bo v četrtek, 10. oktobra 1991, ob 19.30 uri v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Na koncertu sodelujejo mladi slovenski organisti, ki študirajo orgle v Sloveniji in na Dunaju.

Vstopnice po 30 šilingov lahko rezervirate v pisarni Glasbene šole, Celovec, Mikschallee 4 (tel. štev.: 0463/35985), najkasneje do 3. 10. 1991.

Koroške srednješolske zagate

Tokrat s Koroško merim predvsem na tisto, ki leži južno od Pece in po novejši slovenski krajinski razporeditvi poleg Mežiške doline zajema še nekdanjo štajersko Mislinjsko ter precejšen del Dravske doline do Ožbalta. Če nekoliko pretiravam, ta Koroška sega skoraj do Maribora, seveda pa je takšna razporeditev zgolj posledica dejstva, da je pretežni in najpristnejši del Koroške pač tam preko meje. Tukajšnje štiri koroške občine so z nekaj manj kot 80.000 prebivalci ravno za kakšen srednji avstrijski okraj, sestavljajo pa eno najmanjših slovenskih regionalnih enot.

Krajina je bila tudi gospodarsko uspešna, še bolj pa s svojo razgibano kulturo, h kateri štejejo tudi skrb za zdravstveno in šolsko blaginjo, za Slovenijo gotovo nadpovprečno razvito. Tako vsaj doslej, a kot da bi bilo dobrih stvari preveč, se letos vrstijo

težave. Prizadete so zlasti izobraževalne možnosti po končani osnovni šoli, torej srednje šole, kamor poleg štiritletnih (gimnazija, tehnične, ekonomske in zdravstvene šole) štejemo še dvo- in triletno poklicne šole.

Prepoved vpisa v disloci-

rane šole, ki jo je spomladi povsem nepričakovano razglasilo slovensko ministrstvo za šolstvo, je celotno koroško šolstvo izredno prizadela. Ponenostavljeno rečeno to pomeni, da je krajina s tem na mah izgubila tri z velikim trudom in smotno pridobljene poklicne šole – mizarstvo, tekstilno in gradbeno. Če k temu dodamo še odmrtno rudarske šole zaradi postopnega zapiranja rudnika svinca v Mežici in nedavno ukinitve dveletne kmetijske šole na Muti zaradi premajhnega vpisa, je tu sedaj kar pet poklicnih šol manj, kot recimo še pred kak-

šnimi tremi leti. Ker se je hkrati s tem močno zmanjšal vpis v doslej prednostno kovinarsko-metalurško izobraževanje, tukajšnje srednje šole v pravkar pričetem šolskem letu 1991/92 vpisujejo le še komaj dobro polovico šolskega prirastka.

Ob zaostrenih družbenih težavah, ki so že močno prizadele delavske družine, ki jih je tu seveda zdaleč največ, bo že letos ostala zunaj šole najmanj petina možnih srednješolcev. Ob spomladanski ponudbi celovške gospodarske zbornice za vpis v nekatere poklicne šole na Koro-

škem severno od Karavank je sicer že kazalo, da bo lahko marsikdo šel v poklicno šolo kar preko meje, a je – morda celo na srečo, saj naših poklicnih šol vendarle ne morejo nadomestiti avstrijske – nemško jezikovno oviro lahko premagala komaj peščica učencev.

Odgovornost za nadaljnje izobraževanje, te osnovne kulture dobrine, tako seveda ostaja v Sloveniji. Nedvomno bo potrebno širiti vpis v splošno izobraževalno srednjo šolo vrste gimnazija s sedanjih manj kot 25% na vsaj 40–45%, ob tem pa tudi omogočiti šolanje zlasti za tiste poklice, ki zaradi čedalje težjega zaposlovanja zagotavljajo vsaj razmah zasebne ponudbe. **Franc Lasbacher**

Kapetan Miha Kreutz

SAK – Treibach pred 1300 gledalci v Trnji vasi le 1:1 (0:0)

Miha Kreutz, junak tekme!

Piše IVAN LUKAN

Slovenski atletski klub še naprej vodi v koroški nogometni ligi! Pred 1300 gledalci – dobrih 800 je prišlo iz okraja Šentvid! – moštvo trenerja dr. Ramšaka na domačih tleh sicer ni uspelo premagati najhujšega nasprotnika za vrh lestvice, z neodločenim rezultatom 1:1 (0:0) pa je SAK zaradi boljše razlike v golih obdržal prvo mesto in tudi majica je ostala čista, saj je ekipa tudi po desetih kolih nepremagana!

Junak tekme v ekipi SAK je bil brez dvoma kapetan Miha Kreutz, ki je z enkratnim, silovitim strelom iz kakih 25 metrov premagal nasprotnega vratarja in tako za svoje moštvo na spektakularen način rešil neodločen rezultat ter nadaljnje vodstvo na lestvici. „Nadvse srečen sem, da sem dosegel ta zadetek“, je dejal Miha Kreutz v razgovoru za naš list in pri tem poudaril, da se tak strel nogometašu ne posreči dostikrat. Da se je to zgodilo prav v tej tekmi, je bila njena posebnost.

Tudi prvi gol na tekmi

je bil namreč skoraj enkrat: Groicher je iz najmanj 28 metrov streljal proti Prešernovim vratom, žoga se je odbila od tal in preko presenečenega vratarja našla pot v gol.

Posebno poglavje je bil tudi sodnik Fera, proti kateremu so se nekateri koroški dnevniki razpisali in mu pripisali pristranskost, ker v okviru akcije 8000 dela v neki slovenski kulturni organizaciji. V prvem polčasu je mož v črnem sodil korektno, v drugem polčasu pa je iz minute v minuto

popuščal in pri jasni enajstmetrovki nad Lippschem popolnoma odpovedal.

Tekma sicer ni bila tisto vrhunsko srečanje, kot so ga napovedovali oz. naznanjali nekateri, bila pa je napeta, agresivna, a fair. SAK je bil skoraj veskozi v terenski premoči, moštvo Treibacha, v katerem je igral tudi bivši kapetan SAK Marjan Velik, se je dobro branilo in z nevarnimi protinapadi ogrožalo Preschernova vrata. SAK je šele po голу Treibacha prav pokazal svoje sposobnosti.

Senzacija v Bilčovsu!

Bilčovščani so letos brez dvoma veliko presenečenje v spodnji ligi-vzhod! Po odličnih rezultatih v preteklih kolih so nogometaši z Gur v nedeljo premagali celo vodečega po osmih kolih, Velikovec.

V izredno napeti tekmi so bili gostje iz Podjune sicer tehnično boljši, glede borbenosti pa Bilčovščanom niso bili kos.

Nezadovoljen je bil trener Železne Kaple Jože Fera po drugem zaporednem porazu. Kapelčani so na domačih tleh izgubili tekmo proti Borovljam z 1:2 in tako na lestvici zdrsili za dve mesti. Sodnik Wieser oz. njegov pomočnik na liniji sta k porazu prispevala svoje, saj sta priznala vodstvo gostov, čeprav je napadelec prevzel žogo nekaj

metrov v offsidu. Poleg tega pa je Jenschatz v 31. minuti lahkomišlno napravil enajstmetrovko.

V 2. razredu E pa so Selani iz Wölfnitza odnesli dragoceno točko in tako obdržali odlično drugo mesto. V prihodnjem kolu Selani igrajo doma proti Bistrici, ki je v tem kolu kar s 5:0 premagala Grabštanj!

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Zmage in poraz šahistov

V organizaciji prizadevnih šahovskih delavcev iz Pirana je 7. in 8. septembra letos v Portorožu in Fiesi pri Piranu potekalo prijateljsko srečanje pobratenih šahistov Slovenske športne zveze iz Celovca in Pirana.

Gostitelji so prvi dan

SŠZ/Carimpex premagala Obervellach

Šahisti Slovenske športne zveze/Carimpex so dobro opravili svoj krstni nastop v spodnji ligi-zahod. Pri Korenu v Kajzazah so v prvi prvenstveni tekmi premagali močno ekipo iz Obervellacha s 5:3. Zmagali so S. Kovač, F. Kolter, H. Rulitz in M. Gallob, remizirala sta A. Hattenberger in A. Gallob, izgubila pa I. Fern in F. Rulitz.

Manj sreče so imeli pri svojem prvem nastopu v spodnji ligi-vzhod „Obirčani“ iz Železne Kaple. V Celovcu so izgubili proti ASK III z 2:6. Zmagal je mladinec W. Moser, remizirala pa oče Johann in sin Hans-Christian Wolte.

koroškim šahistom pripravili ogled tradicionalnega pomorskega krsta v Bernardinu, odigran pa je bil tudi hitropotezni šahovski turnir posameznikov, na katerem je sodelovalo 20 šahistov iz Pirana in SŠZ Celovec. Po zanimivih večurnih borbah je prvo mesto na turnirju osvojil Silvo Kovač (SŠZ Celovec) s 16,5 točke, 2. Veber 16,3. Golja 15,4. Vasič 13,5, 5. Treuršič 12,5, 6. Zabukovec 12 (vsi Piran), 7. Pepi Gallob (SŠZ Celovec) 11,5 točke, 8.-9. Firm in Milunovič (oba Piran) 11 točk itd.

Drugi dan srečanja so

šahisti obeh moštev odigrali dvokrožni dvoboj na 10 šahovnicah. Uspešnejši so bili šahisti Pirana, ki so v dvoboju zmagali z rezultatom 12,5 : 7,5.

Šahiste obeh moštev je pozdravil tudi Andrej Grahor, predsednik Izvršnega sveta SO Piran, ki je poudaril pomen in prispevek tovrstnih prijateljskih srečanj. Po lanskoletnem pobratenju šahistov Slovenske športne zveze Celovec in Pirana je bilo to že tretje prijateljsko srečanje in se bo predvidoma nadaljevalo s četrtim, ki bo oktobra letos na Koroškem.

Silvij Kovač in dr. Jozi Amrusch (oba SŠZ) s predstavniki pobratenega Šahovskega društva Piran na kratkem izletu z ladjo

NOGOMETNO OGLEDALO

KOROŠKA LIGA

SAK – Treibach 1:1 (0:0)
Trnja vas, 1300 gledalcev, sodnik Fera (ni zdržal pritiska nemških medijev); **postava SAK:** Preschern; Urschitz, Kreutz, Pappler, dr. Ramšak, Brzdanović, Galo, M. Sadjak, Hober, Blažej, Lippusch. **Postava Treibacha:** Raab; Rumpold; Gebhart, Trampitsch, B. Par, Velik, Körbler, Groicher, Morolz, Brela (86. Maier) A. Par. **Gol za SAK:** Miha Kreutz (77.), **gol za Treibach** Groicher (63.). **Rumeni karton:** Hober.

Klopinj – FC Mölltal 1:1 (0:0)
Kamen, 100 gledalcev, sodnik Fischer (povprečen); **postava Klopinja:** Sylle; dr. Mertel, Kolmann, Wieser, Woschitz (62. Ogris), Urank, Vojković (67. Habernik), Pitschko, Blajs, Kriwitz. **Gol za Klopinj:** Urank (74. enajstmetrovka).

Ostali rezultati: VSV-Beljak – ATSV Wolfsberg 0:4 (0:2), Wolfsberger AC – Pliberk 2:1 (1:1), Wietersdorf – Lendorf 3:1 (1:1), Matrei – Trg 3:0 (2:0), ASK Celovec – Rapid Lienz 0:1 (0:1), Breže – Šentvid 2:4 (1:2).

SPODNJA LIGA – VZHOD

Železna Kapla – ATUS Borovlje 1:2 (0:1)
Železna Kapla, 350 gledalcev, sodnik Wieser (se je preveč zanašal na slabe stranske sodnike); **postava Železne Kaple:** Rus; Rozman, Grubelnig, Köck, Baloh, Sporn, Jenschatz, Reinwal, Wicher (55. Germadnik), Kucher (46. Ošina), Kukovica. **Gol za Železno Kaplo:** Sporn (65.), **za Borovlje** Maver (21. in 75.).

Bilčovs – Velikovec 1:0 (0:0)
Bilčovs, 400 gledalcev, sodnik Gatterer (povprečen); **postava Bilčovsa:** H. Schaunig, Partl, Rauter, Schellander (75. Schlemitz), J. Kuess, W. Kuess, Hobel (54. Weichboth), G. Schaunig, Hartl, Fischer, Quantschnig. **Gol za Bilčovs:** Hartl (79.).

Ostali rezultati: SV Oberglan – ASV Celovec 2:0 (1:0), Šentandraž – Mostič 1:2 (0:0), Vetrinj – Bad St. Leonhard 2:0 (0:0), Žitara vas 2:0 (1:0), Liebenfels – Kotmar vas 2:2 (0:1); **gola za Kotmar vas:** Ternjak (23. in 86.).

1. RAZRED D

Metlova – Šmihel/Pliberk 4:0 (3:0)
sodnik Kienzl (povprečen); **gole za Metlovo:** Sadounig (2), Kovač, Pahoinig.

Galicija – Dobrla vas 1:1 (1:1)
sodnik Steinacher; rdeči karton Peketz in Markoutz (Galicija) oz. Sturm (Dobrla vas). **Gol za Galicijo:** Peketz; **za Dobrla vas** Pichler.

Ostali rezultati: Ruda – Labot 2:0 (1:0) Reichenfels – Šmarjeta 1:1 (0:0), St. Stefan – Frantschach 3:2 (2:1), Globasnica – St. Michael/L. 1:7 (0:2), Grebinj – Šentpavel 1:1 (0:0),

Koroška liga

1. SAK	10 5 5 0 22:6	15
2. Treibach	10 6 3 1 18:10	15
3. Wietersdorf	10 6 2 2 18:11	14
4. Rapid Lienz	10 5 2 3 10:10	12
5. WAC	10 4 3 3 17:10	11
6. Matrei	10 2 7 1 12:8	11
7. ATSV Wolfsberg	10 3 5 2 15:14	11
8. FC Šentvid	10 5 1 4 13:12	11
9. Pliberk	10 3 4 3 12:11	10
10. Breže	10 4 1 5 19:19	9
11. Trg	10 3 3 4 7:10	9
12. ASK Celovec	10 2 4 4 8:13	8
13. FC Mölltal	10 2 3 5 8:14	7
14. VSV	10 2 3 5 6:16	7
15. Klopinj	10 0 5 5 7:13	5
16. Lendorf	10 2 1 7 7:22	5

Spodnja liga-vzhod

1. Zrelec	9 5 3 1 17:6	13
2. Vetrinj	9 5 3 1 14:9	13
3. Velikovec	9 5 2 2 13:7	10
4. Železna Kapla	9 4 2 3 13:10	11
5. ATUS Borovlje	9 4 2 3 13:10	11
6. Bilčovs	9 3 4 2 8:9	10
7. Kotmar vas	9 3 4 2 8:9	10
8. Mostič	9 3 3 3 15:13	9
9. Šentandraž	9 2 4 3 11:11	8
10. St. Leonhard	9 3 2 4 9:16	8
11. ASV Celovec	9 1 5 3 15:27	6
12. Žitara vas	9 2 2 5 10:15	6
13. Oberglan	9 1 3 5 8:16	5
14. Liebenfels	9 1 3 5 8:18	5

1. razred D

1. St. Michael/Lav.	9 5 3 1 24:7	13
2. Metlova	9 5 3 1 21:8	13
3. Zrelec	9 4 4 1 24:13	12
4. Ruda	9 5 2 2 17:7	12
5. Šmarjeta	9 3 5 1 11:10	11
6. St. Michael	9 3 4 2 17:14	10
7. Frantschach	9 3 3 3 15:15	9
8. St. Stefan/L.	8 2 5 1 8:9	9
9. Šentpavel	9 2 5 2 12:15	9
10. Globasnica	9 3 2 4 12:17	8
11. Griffen	8 1 4 3 7:15	6
12. Reichenfels	9 1 3 5 11:21	5
13. Galicija	9 0 4 5 4:14	4
14. Labot	9 0 3 6 9:27	3

2. razred E

1. Kriva vrba	9 7 2 0 25:8	16
2. Sele	9 6 2 1 20:12	14
3. Posta	9 6 1 2 30:9	13
4. Žihpolje	9 6 1 2 17:9	13
5. Poreče	9 4 3 2 17:9	11
6. Borovlje	9 4 3 2 15:8	11
7. Heeresportv.	9 4 2 3 19:12	10
8. Wölfnitz	9 3 4 2 15:8	10
9. Dholica	9 4 1 4 11:15	9
10. Donava	9 3 2 4 18:22	8
11. Bistrica	9 2 1 6 13:14	5
12. Uršla gora	9 0 4 5 11:27	4
13. Grabštanj	9 0 2 7 7:26	2
14. Welzenegg	9 0 0 9 6:45	0

Wrolich prvak

Veliki kolesarski talent Peter Wrolich nadaljuje svojo izredno serijo dobrih uvrstitev in zmag na domačih in mednarodnih tekmovanjih: po senzacionalnem nastopu na svetovnem prvenstvu juniorjev v ZDA, kjer je bil najboljši avstrijski tekmovalci, je preteklo nedeljo v Gröbmingu na Štajerskem v svoji starostni skupini v gorski vožnji osvojil naslov avstrijskega prvaka.